

УСЕ БУДЕ ДОБРЕ,
ЗАВЖДИ

Катлен Верекен

УСЕ БУДЕ ДОБРЕ, ЗАВЖДИ

З нідерландської переклала
Ірина Коваль

Львів
Видавництво Старого Лева
2025

УДК 821.112.5-3
В 31

© 2018, Lannoo Publishers. For the original edition.
Original title: ALLES KOMT GOED, ALTIJD.
Translated from the Dutch language
www.lannoo.com
© 2024, Vydavnytstvo Staroho Leva Ltd.
For the Ukrainian edition

Катлен Верекен

В 31 Усе буде добре, завжди [Текст]: повість / Катлейн Верейкен; переклад з нідерл. Ірини Коваль. — Львів: Видавництво Старого Лева, 2025. — 120 с.

ISBN 978-966-448-319-0

Аліса зростає у великій дружній родині, навчається в школі і має найкращу подругу Йоганну. Але звичний плін життя руйнується, коли в їхнє тихе містечко приходить війна. Алісу та її родину чекає багато випробувань, проте одного дня вона таки повернеться до рідного дому і віднайде під улюбленою яблунею милі серцю дитячі скарби.

УДК 821.112.5-3

This book was published
with the support of Flanders Literature

© Катлен Верекен, текст, 2018
© Ірина Коваль, переклад, 2025
© Марія Фоя, обкладинка, 2025
© Видавництво Старого Лева,
українське видання, 2025

ISBN 978-94-014-5528-2
ISBN 978-966-448-319-0

Усі права застережено

Це був найкращий подарунок у світі, і ми отримали його просто так.

Це був сам світ.

Бляшана куля завбільшки з футбольний м'яч, на якій були зображені усі країни.

— А що таке ось це сине? — запитала Клара.

— Це море, — відповіла Роза.

— Його так багато...

Це прозвучало наче зітхання.

Я потрусила кулю. Всередині щось загриміло. Я тягнула і смикала, та мої руки були замалі, щоб розділити дві півкулі, мої пальці заслабкі. Вони з'їжджали з Росії і Африки.

На щастя, поруч були батькові руки. Великі, сильні, грубі та м'які. Руки столяра. Він узяв кулю обома руками й повернув. Сильно й обережно — так, як він завжди все робив. Так, який він був завжди.

— Цукерки! — зойкнула Клара.

Нам усім п'ятьом дозволили вибрати по одній. Спершу Кларі, яка в її п'ять років була

наймолодшою з нашої зграї. Тоді Жулю. Мені. І Розі — великій, кмітливій, слухняній Розі.

Клара віднесла півсвіту з цукерками Оскарові, який сидів за кухонним столом. Він читав газету, у яку був загорнутий шматок солонини. Він багато читав, цей Оскар. Клара смикнула його за рукав.

— Хочеш цукерку?

Усміхнувшись, він похитав головою і витяг пачку тютюну й цигарковий папір з кишені штанів. Скоса поглядаючи на Клару, він виклав на папері коричневу ковбаску. Скрутив папір з тютюном, швидко лизнув і підсунув цигарку Кларі під ніс.

— Оце цукерка для дорослих сімнадцятирічних хлопців, — сказав він, підморгнувши.

— Мені незабаром теж буде можна, — заявив Жуль, на щоці якого виступила велика гуля. Потому вона зникла і з'явилася на іншій щоці.

— Хай тобі спершу виповниться дванадцять, тоді побачимо, — відказав батько.

— Спершу почни працювати, як я, — додав Оскар, який допомагав батькові у майстерні.

— Вона смердить, — заявила Клара.

Затиснувши цигарку в губах, Оскар підніс до неї запаленого сірника.

— Проте це все одно смачно.

— Не може бути!

— Смачно, як витриманий сир. Він теж смердить.

Я зраділа, коли кулю закрили і світ знову став цілий, бо мені кортіло роздивлятися і пізнавати його. Я знову і знову крутила глобус у руках, аж поки не знайшла крихітну крапку, яка називалася Бельгією. Я притиснула до неї пучку вказівного пальця, так що тепер нічого не було видно.

— Отут ми живемо.

— Не може бути, воно замале, — заперечила Клара.

— Проте це правда.

— Нідерланди теж такі маленькі, — показала Роза. — Але поглянь, яка велика Німеччина. І Франція.

— Франчина, — сказала Клара.

— Що ти кажеш?

— Німеччина. Франчина.

— Вона має рацію, — заявив Жуль.

— А тут, у морі, розташована Англія, — продовжила Роза.

Клара позирнула туди, куди вона показувала, і похитала своєю білявою головою. Її губи вперто надулися:

— Англія — на небі!

За нашими спинами почувся неголосний сміх. Клара здійняла руки догори, а мама підняла її і притисла до себе.

— Скажи-но, Кларо, — тихо мовила вона їй на вухо, — чому Англія на небі?

— Бо там живуть ангели!

2.

Ми всі розреготалися. Той регіт був надто гучний, бо Клара сховала обличчя у материнській шиї. Мені було видно лише її почервонілі мочку вуха і частину щоки.

— Не треба плакати, Кларо, — Роза обережно погладила її спину.

— Я не плачу, я сердита! — пролунала здущена відповідь.

Та я — я усе ще крутила бляшану кулю у руках, повертаючи її знову і знову, не в змозі відірвати від неї очей.

— Лише поглянь, Кларо, — сказала я. — Поглянь, який цей світ прекрасний...

Повітря було тепле й лагідне, і всі знали, що це означає. Наближався час хресного ходу — довгої колони хлопців у чорному і дівчат, вбраних у біле, наче принцеси.

Звісно, ми молитимемося. Молитимемося за тих, кого любимо. За хворих. За бідних. За всіх, хто цього потребує. Інколи це виходило погано, бо під час молитви я раптом починала думати про щось інше. Про ковбасу з яблучним пюре, які ми незабаром їстимемо. Про те, що Жуль вміє скручувати язик у трубочку, а я — ні. Про велику родимку на губі м'ясникової дружини і те, як вона рухається, коли та говорить. Вона говорила багато і швидко, і та родимка смикалася увсебіч. Та здебільшого я думала про інші речі, на які ми чекали. Про ярмарок, який був більший за усі інші ярмарки в районі. Але насамперед — так, насамперед про карнавал!

Йоганна і я вже тижнями про нього говорили. Незабаром на карнавалі, казали ми тоді. Щодня. Нам не потрібно було закінчувати речення, щоб

дізнатися, що думає інша. Ми усміхалися одна одній, наче в нас була таємниця. Вона — дуже тихо і з закритим ротом, я — на всі зуби. Інколи мій сміх виривався назовні. Дуже коротко, наче мишачий писк.

Так дивитися, сміятися і мовчати виходило у мене лише з Йоганною. На таке здатні лише найкращі подруги.

На шафі стояла скарбничка. Вже кілька тижнів ми відкладали кожен зайвий цент, бо планували святкувати і радіти. А що ми все одно вже молилися, то додавали ще й молитву про сонячну погоду.

Ми були життєрадісні. Проте, можливо, це було не зовсім правдою. Ми вдавали з себе життєрадісних. Реготали надто сильно, розмовляли надто голосно — щоб не чути, про що говорять інші. Щоб не думати про те, що нас лякало.

Я все знала, хоч мені й не можна було цього знати. Я чула це у страшних розповідях старших хлопців із нашої вулиці. У мовчанні Оскара, коли він припиняв читати. У тому, як раптово замовкали мої батьки щоразу, коли я заходила до кімнати. Від цієї мовчанки повітря ставало важким. Вона була важчою за мішок каменю.

Звісно, я ніколи не заходила до кімнати просто так. Я навчилася скрадатися, чекати, підслуховувати тихі голоси моїх батьків, хоча вони казали

речі, від яких моє серце починало тріпотіти, а в роті пересихало. Насамперед через те єдине слово, яке щоразу повторювалося, — «війна».

Паулус із пекарні казав, що знає, у чому річ. Десь сталося вбивство. У якійсь далекій країні вбили навіть не одного, а двох людей. І через це почалася війна.

Усі хотіли дізнатися, що це таке — війна. Що тоді відбувається?

«Вони б'ються між собою, — відповідав він. — Підпалюють будинки. Кидають бомби. І стріляють у людей».

Та я лише хотіла дізнатися чому. Бо чесно, клянуся, анічогісінько не розуміла.

Я брала до рук мій бляшаний світ і знову й знову його крутила, та ніде не бачила тої далекої країни. Батько показав мені її лише згодом. Фіолетова крапка. Незначна фіолетова крапка, не більша за Бельгію. І на відстані не більше великого пальця від нас. Кларинового великого пальця.